

آگاهی بخشی برای حفاظت و مرمت آثار فرهنگی

سلسله برنامه هایی با محوریت حفاظت و مرمت آثار فرهنگی به مناسبت هفته پژوهش در کتابخانه و موزه ملی برگزار می شود. این برنامه ها از ساعت ۱۵ امروز با نشست با موضوع «حفاظت پیشگیرانه و کنترل آفات در موزه ها، کتابخانه ها و مراکز آرشیو» آغاز می شود که در این نشست زهرا نیکویی، صدیقه روحی و سعید میری سخنرانی می کنند. فردا نیز کارگاه آموزشی ای با عنوان «آشنایی با اصول مرمت نقاشی

سه پایه ای» با تدریس دکتر بهشاد حسینی در دو نوبت ۹ تا ۱۲ و ۱۳ تا ۱۶ برگزار می شود. نشست دوم کتابخانه و موزه ملی ملک با عنوان «پنج گنج از پنج گنجینه: میراث حکیم نظامی در حافظه جهانی» دوشنبه ۱۹ آذر از ساعت ۱۵ و با سخنرانی عبدالمهدی مستکین، حمیدرضا قلیچ خانی، خشایار قاضی زاده و حسن محمدی برگزار می شود. برنامه بعدی «ایزراها و روش های دستگاهی در بررسی آثار تاریخی

و فرهنگی» است که سه شنبه ۲۰ آذر از ساعت ۱۵ تا ۱۷ برگزار می شود. در این نشست مریم افشارپور، منیژه هادیان دهکردی و سمیه نوغانی سخنرانی می کنند. آخرین روز برنامه های هفته پژوهش کتابخانه و موزه ملی ملک هم به نشستی با عنوان «رویکردهای نوبه مستندگاری آثار تاریخی و فرهنگی» اختصاص دارد که محمدعلی بدری، دناشمسی زاده و بهروز جلوداریان بیدگلی سخنرانان این برنامه خواهند بود.

تقریباً تنها نمونه عیان آن، برخی از آثار حسین بهزاد است.خارج نفث در زمانی که این موضوع گفتنمان روز زمان بود، می پرداخت. اما این نگرش بعدها هم ادامه نثر نگاری مادر آن داستان های خیالی و افسانه هاو

شد. اما شما یکی از شاخص ترین هنرمندانی هستید

موضوعات اجتماعی روز مانند فاجعه حجاج منا،

ها، شهید حججی و... واکنش نشان دادید. چگونه

ر شما شکل گرفت و منجر به خلق آثار مرتبط با مسائل

؟

نمایی نمایش بسیاری از مسائل روز را دارد و خیلی بر باشد و اگر این تکنیک و سبک را یاد بگیریم، تفکرات و حوادث مربوط به عصر خودمان را هم کردم اکثر آثارم علاوه بر به روز بودن، جوان پسند امروز را هم جذب کند. اکثر مخاطبان دوست دارند آری که می بینند شوند. من سعی کردم بیشتر تلاش لقیق میان سنت های گذشته با مسائلی باشد که آن علاقه دارند. همین الان نیز می توانیم بسیاری ه مثل صحبت های پیامبر(ص) در مقاطع حساس یا ت، ولادت امامان و غدیر خم را به شکلی جدید در ده کنیم. امام خمینی(ره) بارها در صحبت هایشان ند که راه انتخابی شما راه انبیاست که همه آنها روی لاله»- نفی همه طاغوت ها و پیاده شدن نظام تاکید دارند. ما در نگارگری به خوبی می توانیم این ه مخاطبان منتقل کنیم. مثلاً مدت ها فکر می کردم نقاب باید چه موضوعی را تصویر کنم؛ آیا خود امام شان را باید تصویر کنم؟... اما به این نتیجه رسیدم در ۴۰ سالگی انقلاب همان کلمه لاله...! با نقش اه را به نور بر اساس گفته های امام خمینی(ره) باشد. نرمود تا تفکری در قالب هنر ریخته نشود، ماندگار می می تواند تاثیرگذار باشد و حرف برای گفتن داشته داشتم روی تابلوی شهدای فاجعه منا کار کنم، روز خانواده های این واقعه تلخ حضور داشتند و گفتند طری برای ما شد که یاد این شهدا فراموش نمی شود. ضد داشتم بر اساس آیات قرآن پیش بروم و پیروزی قالب تابلویی نشان دهم؛ پس به این نتیجه رسیدم را با آیه «فان حزباً... هم الغالبون» بشارت می دهد موضوع کار کردم. امیدوارم صلح در لبنان ادامه پیدا ین اثر تلاش کردم جنبه مثبت قضیه و نیمه پر لیوان براین، اثری خلق شد که هم حاوی هنر ایرانی است و در آن نهفته است. اثر دیگری که اخیراً کار شد مربوط

به شهدای امدادگر است که کار خوبی شد و البته آثاری هم درباره شهدا داشتم که نام همه آنها نمی تواند مسیر ظهور باشد.

آ با وجود آن که شما به خوبی نشان دادید که هنر نگارگری می تواند روزآمد باشد اما شاهدیم که در نگارخانه ها بیشتر به هنر مدرن توجه می شود و اغلب میدان تجسمی تحت سیطره هنر انتزاعی است و نگارگری ایرانی در میان این آثار دیده نمی شود. علت را در چه می بینید؟ نمی خواهم چیزی را نفی کنم، اما نمایشگاهی از آثار مدرنیست ها برگزار شد که در تمام آنها اعتراض دیده می شد و هیچ سنگینی با تفکر ما نداشت؛ یعنی علاوه بر این که با ما ارتباط برقرار نمی کرد، ممکن بود تاثیر سونی هم بگذارد.

از طرف دیگر باید به زمانی که برای خلق آثار نگارگری گذاشته می شود هم توجه کنیم. هرکسی که می خواهد هنر هنر انتزاعی و مدرن را فرابگیرد، می تواند ظرف مدت یک سال آموزش ببیند، اما اگر کسی بخواهد مکتب نگارگری ایرانی را یاد بگیرد، باید پیش از ۱۰ سال زحمت بکشد. متأسفانه کمتر کسی حاضر است این زحمت را به خودش بدهد و شاید به همین دلیل است که بیشتر نمایشگاه ها آثار مدرن هستند. به طور کلی در نگارگری خیلی مشکل است کسی بتواند بیش از ۵۰ نمایشگاه انفرادی برپا کند و آثار نمایشگاه هم جدید باشند، اما ما نگارگرانی داریم که حداقل یک یا دو اثر را در نمایشگاه شرکت می دهند و به عنوان مثال، به یکباره نمی توانند ۴۰ اثر را ارائه دهند. هنرمند نگارگر خیلی باید کار کند تا بتواند چند کار در سال داشته باشد. شاید به همین لیل گالری گالری ها ترجیح می دهند با هنرمندانی کار کنند که ظرف شش ماه تا یک سال آثار متعددی را به نمایش بگذارند.

آ همان طور که می دانید نگارگری ایران چند سالی است که به شکل جهانی ثبت شده. آیا این موضوع جریان با اتفاق خاصی را در عرصه این رسانه هنری رقم زده است؟

ثبت شدن هنر ایران در جهان به ویژه نگارگری بسیار خوب است و می تواند هنر ما را به جهان معرفی کند. اخیراً قلم رنی ایران را در میراث ناملموس هم ثبت کردند و این خیلی خوب است، اما باید این راه را ادامه دهیم. مولانا هم به نام ما ثبت شده، اما چه بهره برداری ای از نام او داریم؟ من چند نمایشگاه در ترکیه داشتم و متوجه شدم تا چه اندازه بهره برداری خوبی از این شخصیت فایده می شود. من در مورد پرچم با نقوش ایرانی خیلی خیلی کردم کار کنم تا وقتی گردشگری به ایران می آید بتواند با خود اثری به کشورهای دیگر ببرد و چقدر خوب است که پرچم ایران را ببرد. همچنین اخیراً همایشی را اتاق بازرگانی اصفهان برگزار کرد و از ۳۵ کشور آسیایی دعوت به عمل آمد. به من پیشنهاد شد اثری ارائه دهم که در آن ۳۵ پرچم در تابلو دیده شود. این موهبتی است که از سبک نقاشی ایرانی در کشورمان بهره ببریم و آن را به دنیا معرفی و به روز کنیم.

آ بسیاری از آثار شما در ارتباط با امامان، ائمه اطهار و پیامبران است.

چطور نگارگری می تواند هنری روشنگر در جهت مسائل دینی باشد؟

هر تابلوی هنری در هر خانواده ای می تواند بیانگر نوع تفکر آن خانواده

باشد و مادر زمانه حضور اینترنت و زمانی که شبکه های مجازی فعالند، حتماً با هنر نگارگری می توانیم تبیین گری انجام دهیم و هنر ایرانی و اسلامی را بشناسانیم. در دهه های اخیر به دلیل جنگ نرم فرهنگی در دنیا با ابزار هنر به ارزش ها حمله می کنند و می خواهند به اهداف خود برسند. سعی من این بوده با هنری که دارم، بتوانم در این راستا کاری انجام دهم. آیت... خامنه ای هم اشاره کردند تا اندیشه ای در قالب هنر ریخته نشود، ماندگار نخواهد بود و چقدر خوب است با این شیوه هنری، ایدئولوژی نظام جمهوری اسلامی را که برگرفته از اسلام است به جهانیان بشناسانیم. بیشتر آثارم مفهومی هستند و در راستای زندگی پیامبران و امامان ترسیم می شوند و فلسفه ای در پشت آنها وجود دارد و زیباییش معطوف به موضوعات بصری نمی گردد. در نگاه اول ممکن است مخاطبان به مفهوم آثار این آری نبرند، اما به تدریج با مکتب روبه روی تابلوها بیشتر متوجه می شوند. آثار دیگری که از چند سال گذشته کار و عرضه شد، بر محور فرزندان پیامبر(ص) و انبیا و امام حسین(ع) است، چرا که به نظر بهترین الگوی نظام جمهوری اسلامی، مجاهدان و کسانی هستند که نمی خواهند زیر بار ظلم بروند.

برش

تأثیر نگارگری؛ از مسلمانی

یک خانم ژاپنی تا علاقه به این هنر

رضا پدرالسماء درباره تأثیری که هنر نگارگری روی مخاطبان گذاشته، به خبرنگار جام گفت: ۹۰ سال قبل دختر خانمی از کشور ژاپن آمد و به آثارم علاقه مند شد و با پیگیری آدرسم را به دست آورد و به ایران و اصفهان آمد. وقتی معنای پیام آثار را برایش توضیح دادم، خیلی جذابیت بیشتری برایش پیدا کرد. بعد از مدتی پیام داد که مسلمان شده و این پادشای بزرگی برایم محسوب می شد. این هنرمند ما با اشاره به خاطره دیگری درباره تأثیرگذاری این هنر عنوان کرد: من نمایشگاهی در خانه هنر اصفهان داشتم و خانواده ای برای بازدید آمده بودند و پدر این خانواده به همراه همسرش علاقه مند به این هنر بودند و دخترانش وقتی متوجه شدند نمایشگاه نگارگری است، هیچ علاقه ای نشان ندادند و گفتند نقاشی ایرانی را دوست ندارند و از آنجا که نمایشگاه داخل عمارتی شبیه بوستان است، دختران بیرون ایستاده بودند و آخرین پیشنهاد پدرشان این بود که برای دقایقی داخل نمایشگاه بیایند و اگر خوششان نیامد، بروند اما آمدن این دختران به داخل نمایشگاه همان و حضور طولانی در آنجا همان...!

من موقعی که به پیامبر(ص) بی احترامی شد، توفیق داشتم درباره ایشان و اذکار اذان که اسلام به آن شناخته می شد، در قالب نگارگری کار کنم. بنابراین، دو سال برای سرود اسلام که همان اذان است کار کردم که حدود ۱۰ تابلو شد. معمولاً گفته شده که اذان را با صدای زیبا بگویند و به همین علت سعی کردم کارم برای تصویرکردن اذان نیز زیبا باشد. حتی یک اثر هم کار شد که ایرانیان فرانسه خواستند تمبر یادبود حضرت محمد(ص) را در این کشور چاپ و رونمایی کنند. درباره ۱۴ معصوم، حضرت علی(ع) و جریان غدیر، امام حسین(ع) و دیگر امامان و تاریخ ادیان نیز چندین اثر کار کردم. همه این آثار در راستای لبیک به امام خمینی(ره) بود. در رابطه با امام حسن(ع) هم آثاری کار کردم و خوشبختانه ماه رمضانی که گذشت، اثری را که درباره تولد ایشان بود بالای سر آیت... خامنه ای در دیدار با شاعران دیدم. همان طور که گفتیم پس از انقلاب هنرم راوقف زندگی ائمه و جریان تفکر انقلاب اسلامی کردم.

آ با توجه به این که در ایام فاطمیه دوم هستیم شما چند تابلو درباره ایشان دارید و هنگام ترسیم اولین تابلو چه حال و هوایی را تجربه کردید؟ تعداد آثارم درباره حضرت زهر(ا) را نمی دانم، اما ممکن است به ۱۰ کار برسد. یکی از آرزوهایم این بود که بتوانم درباره ام لائمه یعنی حضرت زهر(ا) کار کنم و اولین آثارم در رابطه با ایشان بود. البته به دلیل دلخراش بودن حادثه چندان مایل نبودم شهادت این اسوه صبر و مقاومت را کار کنم. من چندین بار توفیق پیدا کردم به زیارت خانه خدا بروم و باور کنید اگر به من اجازه می دادند، تمام مدت عبادت پشت در خانه حضرت زهر(ا) می نشستم، اما متأسفانه مأموران حتی اجازه نمی دهند که رویمان را به سمت در ببرگردانیم.

یادم می آید دو سال پیش هنرمندانی از تهران دعوت شده بودند و من هم در حرم امام حسین(ع) در روزهای شهادت حضرت زهر(ا) (اثری را خلق کردم و به دلیل به پایان نرسیدن، کار را نزدیک حرم حضرت علی(ع) انجام دادم و همان اثر به موزه ایشان اهدا شد. در این اثر آتش زدن در خانه حضرت علی(ع)، از دست رفتن فرزند حضرت زهر(ا) و ادامه این جنایت در واقعه کربلا دیده می شود. در این اثر انگشت سردار سلیمانی هم دیده می شود که به معنای ادامه راه حضرت زهر(ا) و حمایت از ولایت و حضرت مهدی(عج) است. من جزو معدود افرادی بودم که توفیق داشتم بالای سقف خانه خدا نقاشی کار کنم و این به برکت نگارگری بود که از در خانه حضرت زهر(ا) داشتم. خاوند حضرت زهر(ا) را به عنوان یک الگوی منحصر به فرد به بشريت به عنوان خیر کثیر دادند و ما هرچقدر برای ایشان کار کنیم، کم است. من مصمم هستم در رابطه با ایشان کار کنم و خوشبختانه بعد از همان تابلویی که پس از شهادت حضرت کار کردم، توفیق داشتم سالی یک یا دو اثر درباره ایشان یا روز زن داشته باشم. یکی از تابلوهایم مربوط به جمله پیامبر(ص) است که «هشت زیر پای مادران» است. تأکید این بوده که بیشتر درباره بانوان

قاب

آیین رونمایی و بررسی کتاب «الاهیات سیاسی در یهودیت»

آیین رونمایی و بررسی کتاب «الاهیات سیاسی در یهودیت» فردا ساعت ۱۰:۳۰ صبح در سرای کتاب خانه کتاب و ادبیات ایران برگزار خواهد شد.

این کتاب نوشته دکتر مهدی فدایی مهربانی، عضو شورای علمی گروه غرب شناسی پژوهشکده فرهنگ و مطالعات اجتماعی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی است و در نشست نقد و بررسی آن، نویسنده کتاب، شروین مقیمی، عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و زانیار ابراهیمی، مترجم و پژوهشگر فلسفه سیاسی ایراد سخنرانی خواهند داشت.

دبیری این نشست را امیرحسین کاشانی نیا عهده دار خواهد بود.

نگاره

نقاشی های بهرام دبیری روی دیوار رفت

«پادشاه فصل ها پاییز» عنوان نمایشگاه نقاشی بهرام دبیری است که از ۱۶ آذر تا پنجم دی در گالری سهراب برپا شده است.

بهرام دبیری درباره این نمایشگاه گفت: این نمایشگاه دربرگیرنده مجموعه ای از آثار من از دوره های مختلف است که تاکنون به نمایش گذاشته نشده اند. در این نمایشگاه تنوع آثار بالاست و شاهد کارهایی باواژگان نقاشی من، از جمله سیب، طبیعت بی جان، بز، اسب و آدم هستیم. این نمایشگاه دربرگیرنده ۴۳ اثر است که ۱۲ که آن در ابعاد بزرگ است و در دو طبقه گالری سهراب به نمایش گذاشته خواهند شد.

بهرام دبیری از نقاشان معاصر و نوگرای ایرانی است که در آثارش بر ساده سازی فرم ها و بهره گیری از خطوط بیانگر تاکید دارد. او به نمایش فیگورهای انسانی، به خصوص زنان، جانوران و نمادهایی برگرفته از داستان های اساطیری می پردازد.

گالری سهراب به نشانی خیابان سمیه، بین مفتح و رامسر، شماره ۱۴۲ میزبان علاقه مندان به این نمایشگاه است.

رونمایی آثاری از زنده یاد استاد پورعطایی

آلبوم موسیقی «لیلی های» سومین اثر از مجموعه «آن دگر» با تنظیم مرتضی و مجید یگانه راد و سوگند عباسی و روایت جمشید پورعطایی، دیروز در فرهنگسرای ارسباران برگزار شد.

ضبط مجموعه آن دگر در سال ۱۳۸۹ با آواز و آثاری آوای خانه روانه بازار شده بود. آغاز شد. آلبوم دوم در سال ۱۳۹۶ با عنوان «نوبی» توسط نشر و پخش جوان منتشر و در همان سال در پنجمین جشن سالانه موسیقی ما موفق شد عنوان بهترین آلبوم از نگاه کارشناسان را کسب کند و در نهایت آلبوم سوم با نام «لیلی های» این بار با حضور فرزندان استاد غلامعلی پورعطایی ضبط و آماده انتشار شده است. در این آلبوم جمشید پورعطایی با آواز و دوتار خراسان، هادی پورعطایی با دوتار، علی پورعطایی با دوتار و هنرمندان دیگری همچون کامبیز گنجی(آ تنبک)، حسن خدایی نیا (کمانچه)، حسین رضایی نیا (دف) و همایون نصیری (سازهای کوبه ای) به هنرنمایی پرداخته اند. تنظیم، تولید و نوازندگی سازهای ضربی نیز مانند دو آلبوم گذشته به عهده مرتضی یگانه راد، مجید یگانه راد و سوگند عباسی بوده است.

جام جم

فرهنگ

CULTURE

شنبه ۱۷ آذر ۱۴۰۳ ■ شماره ۶۹۲۵

